

दिव्यांग व्यक्तींना कोरोना टेस्टिंग,
उपचार व लसीकरणासाठी प्राधान्य
देण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

गो. ते. रुग्णालय संकुल इमारत,

१० वा मजला, मंत्रालय, मुंबई ४०० ००९.

शासन परिपत्रक क्र. दिव्यांग-२०२१/प्र.क्र.३८२/आरोग्य- ५

दिनांक: ०७ सप्टेंबर, २०२१

संदर्भ :-

- १) दिव्यांग हक्क अधिनियम, २०१६.
- २) दिव्यांगजन सशक्तीकरण विभाग, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. S-34-03/2021- DD- III, दिनांक २६/०४/२०२१.
- ३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. दिव्यांग-२०२१/प्र.क्र.३६/दि.क. २, दिनांक ०३.०५.२०२१.

शासन परिपत्रक :-

सद्यस्थितीत कोवीड-१९ आजाराची परिस्थिती लक्षात घेता, कोवीड टेस्टिंग व उपचार केंद्र तसेच रुग्णालयांमध्ये दिव्यांग व्यक्तींना प्राधान्याने उपचार देण्यात यावे, यासाठी अवर सचिव, दिव्यांगजन सशक्तीकरण विभाग, भारत सरकार यांच्या संदर्भ क्र. २ येथील पत्रान्वये दिव्यांग व्यक्तींना कोविड-१९ करीता करण्यात येणारे टेस्टिंग, उपचार व लसीकरणासाठी प्राधान्य देण्याबाबत सर्व केंद्रांना मार्गदर्शक सूचना देण्याबाबत आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभाग, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांना सुचना देण्यात आल्या आहेत. त्यानुषंगाने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी संदर्भ क्र. ३ येथील पत्रान्वये राज्यातील कोविड टेस्टिंग व उपचार केंद्र तसेच रुग्णालयांमध्ये दिव्यांग व्यक्तींना प्राधान्य देण्याबाबत संबंधितांना निर्देश देण्याबाबत कळविण्यात आले.

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ मधील कलम २५(१)(क) नुसार दिव्यांग व्यक्तींच्या आरोग्याची काळजी घेण्याकरीता त्यांच्या आजाराची दखल घेणे व त्यांना उपचारात प्राधान्य देणे आवश्यक आहे. सद्यस्थितीत राज्यातील कोविड-१९ आजाराची परिस्थितीत दिव्यांगांना सदर आजाराचे टेस्टिंग, उपचार व लसीकरण करण्याकरीता लांब रांगेत उभे रहावे लागत आहे. दिव्यांग व्यक्तींची रोगप्रतिकारक शक्ती सर्वसामान्य व्यक्तींच्या तुलनेत तितकीशी चांगली नसल्याने त्यांना कोविड-१९ या विषाणूचा संसर्ग होण्याचा धोका जास्त प्रमाणात उद्भवतो. तसेच प्रवासादरम्यान येणाऱ्या अडचणी व रांगेत जास्त वेळ उभे राहणे कष्टप्रद व त्रासदायक ठरते. दिव्यांग व्यक्तींच्या शारीरिक क्षमता लक्षात घेवून त्यांच्यासाठी वेगळी रांग करावी जेणेकरून त्यांना जास्त वेळ रांगेत उभे रहावे लागणार नाही व त्यांची गैरसोय होणार नाही. तसेच राज्यातील कोवीड टेस्टिंग व

उपचार केंद्र तसेच रुग्णालयांमध्ये दिव्यांग व्यक्तींना टेर्सटींग, उपचार व लसीकरणासाठी प्राधान्य देण्याबाबत व त्यांना या बाबींसाठी प्रतिक्षा करावी लागणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

प्रदीप व्यास
(डॉ. प्रदीप व्यास)

अप्र मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ३) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- ४) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- ५) आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
- ६) संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई व पुणे.
- ७) जिल्हा शल्यचिकित्सक (सर्व)
- ८) निवड नस्ती (आरोग्य ५)